

שו"ת יביע אומר חלק א - יו"ד סימן יט ד"ה (ב) וחזיתיה

טבילה שנעשית שלא בפני בית דין של שלושה, לענין דיעבד.

(ב) וחזיתיה להרשב"ץ בתשו' ח"ג (סי' רכז) שכתב בזה"ל: שטבילת גרים שנעשית שלא בפני שלשה, היא מתרת אותם לבא בקהל, אבל צריך הוא שיקבל עליו התורה (והמצות) בפני שלשה קודם טבילה. שהרי משפט כתוב בהן, ואין משפט פחות משלשה. ע"ש. וזה כמ"ש עוד התוס' (יבמות מה:) על קו' הנ"ל: וי"ל דהאי דבעינן שלשה היינו לקבלת המצות, אבל לא לטבילה, ואע"ג דאמרי' לקמן (מז:) דב' ת"ח עומדים מבחוץ, היינו לכתחלה דעדיף טפי. ע"כ. וכתבו עוד התוס' שם: ויש מפרשים דכיון דידוע לכל שטבלה כאילו עומדים שם דמי. ומיהו קשה, דטבילת נדה בלילה, ולקמן (מו:) אמרי' אין מטבילין גר בלילה. אבל אי לא כתיב משפט אלא אקבלת מצות אתי שפיר, והא דאין מטבילין היינו לכתחלה מדרבנן. ע"כ. ומבואר שיותר נראה להתוס' החילוק בין קבלת המצות לטבילה, וכמ"ש הרשב"ץ הנ"ל. [וע' בשו"ת הרשב"ש (סי' תס"ז), שכ' בשם התוס' הנ"ל, דטבילת נדה זו היתה ביום השמיני ומשום אריא וגנבי, כדאיתא בנדה (סז:). וכתב, דממאי דלא מתרצי דבדיעבד שרי מוכח שאם טבלה בלילה אפילו בדיעבד לא הוי גירות. ע"ע]. ומ"מ נראה שזה דוקא בדיעבד אבל לכתחלה לא. ואפי' להי"מ צ"ל כן, דלכתחלה צריך שיהיו שלשה עומדים מבחוץ מיהת. וע"ע בתוס' חז' מקמאי (יבמות שם). ובתוס' הרא"ש ובפסקיו שם, שג"כ ס"ל דבדיעבד אם טבל שלא בפני ג', הוי גר גמור, אבל לכתחלה צריך לטבול בפני שלשה. אלא שהיה מקום לפרש דסגי מיהת כשעומדים מבחוץ, ואין צורך שתהיה הטבילה גופא בפניהם ממש. וכנ"ל.